

Stockholm, 28 november 2018

Till Folkhälsomyndighetens generaldirektör Johan Carlson

Det finns idag tillräckligt med vetenskapligt underlag för att konstatera att hiv inte kan överföras vid sexuellt umgänge från en person som har omätbara virusnivåer. Posithiva Gruppen och Riksförbundet Noaks Ark vill med detta brev uppmana Folkhälsomyndigheten att snarast korrigera sina formuleringar så att de stämmer med vad beprövad vetenskap säger samt agera för att öka allmänhetens kunskap om hiv och behandlad hiv.

Den så kallade PARTNER-studiens båda delar har nu presenterats. Resultat från del ett av studien, PARTNER1, visade att effektiv behandling hindrar överföring men den statistiska säkerheten var inte lika övertygande för analsex som det var för vaginalt sex. På International AIDS Conference 2018 i Amsterdam presenterades resultaten från PARTNER2-studien och siffrorna talar sitt tydliga språk: av 77 000 oskyddade anala samlag mellan en hivnegativ person och en behandlad hivpositiv person med omätbara virusnivåer har noll överföringar skett. Det gäller även de fall där någon av personerna haft en annan sexuellt överförd infektion. Forskarna bakom PARTNER-studien konstaterar att "our results give equivalence of evidence for gay men as for heterosexual couples and indicate that the risk of HIV transmission when HIV viral load is suppressed is effectively zero." Som Magnus Gisslén (2018) skriver i senaste numret av *Hiv & Virology News* har liknande resultat framkommit bland serodiskordanta homosexuella par i den internationella australienskbaserade Opposites Attract study.

UNAIDS publicerade nyligen dokumentet *Undetectable = Untransmittable Public Health and HIV Viral Load Suppression* där man fastslår att omätbara virusnivåer innebär oöverförbart hiv: "A person with an undetectable viral load has no chance of passing on HIV." (UNAIDS, 2018).

I juli 2018 fastslog Världshälsoorganisationen, WHO, att omätbara virusnivåer hindrar överföring och att det är ett effektivt verktyg för att minska spridningen av hiv: "The science related to the use of ART as an additional prevention tool is clear: there is no evidence that individuals who have successfully achieved and maintained viral suppression through ART transmit the virus sexually to their HIV-negative partner(s). The preventive benefits of ART should be appropriately emphasized in HIV treatment and prevention programmes." (WHO, 2018).

I ljuset av ovanstående är det anmärkningsvärt att Folkhälsomyndigheten alltjämt står fast vid formuleringen att risken för hivöverföring från en person med omätbara virusnivåer är "mycket låg" eller "minimal". En dylik formulering riskerar att konservera "en föråldrad och inaktuell syn på hiv" (Folkhälsomyndigheten, 2016).

Den bristfälliga kunskapen bland allmänheten om sambandet mellan hivbehandling och obefintlig risk för hivöverföring bidrar till stigmatiseringen av personer som lever med hiv. Det är därför ur flera aspekter ytterst angeläget att kunskapen om smittfri hiv når ut i samhället. Minskar den sociala stigmatiseringen förbättras livsvillkoren för personer som lever med hiv och dessutom kan människors benägenhet att testa sig öka. UNAIDS (2018) menar dessutom att ”The awareness that they can no longer transmit HIV sexually can provide people living with HIV with a strong sense of being agents of prevention in their approach to new or existing relationships.”

Fakta talar sitt tydliga språk: hiv överförs inte från personer med omätbara virusnivåer. Mot bakgrund av ovanstående undrar Posithiva Gruppen och Riksförbundet Noaks Ark när svenska myndigheter ämnar följa efter organisationer som WHO och UNAIDS och säga som det är: en person som lever med behandlad hiv lever med smittfri hiv? När kommer man gå ut och säga att omätbart är lika med oöverförbart utan reservation och på vilket sätt tänker man arbeta för att sprida denna kunskap till allmänheten?

Thomas Winberg
Ordförande Posithiva Gruppen

Lena Nilsson Schönnesson
Ordförande Riksförbundet Noaks Ark

Källor:

Folkhälsomyndigheten (2016). *Att leva med hiv i Sverige En studie om livskvalitet hos personer som lever med hiv*

Folkhälsomyndigheten (2017). *Hiv i Sverige 2016 En studie om kunskap, attityder och förhållningssätt till hiv i befolkningen*

Gisslén, Magnus (2018). Undetectable = Untransmissible. *Hiv & Virology News Nordic* nr 3 2018
Tillgänglig: http://hivvirology.com/sites/default/files/magazine/pdf/hiv_3_ua.pdf [2018-11-23]

Rigshospitalet, University of Copenhagen, CHIP, Department of Infectious Diseases (2018). *PARTNER Final Results*
Tillgänglig: <https://chip.dk/Studies/PARTNER/Final-results> [2018-11-26]

WHO (2018) *Viral suppression for HIV treatment success and prevention of sexual transmission of HIV*
Tillgänglig: <http://www.who.int/hiv/mediacentre/news/viral-suppression-hiv-transmission/en/> [2018-11-06]

UNAIDS (2018) *Undetectable = Untransmittable Public Health and HIV Viral Load Suppression*
Tillgänglig: http://www.unaids.org/sites/default/files/media_asset/undetectable-untransmittable_en.pdf
[2018-11-06]